

У I кварталі 2023 року в низці секторів небанківського фінансового ринку тривало повільне нарощення обсягів операцій, однак переважно вони все ще значно нижчі за довоєнні рівні. Традиційно на початку року обсяги страхових премій дещо зменшилися порівняно з попереднім кварталом. Для сегмента страхування життя вони навіть менші, ніж рік тому, а для ризикового страхування – лише незначно вищі, тоді як виплати зросли. Коефіцієнт ефективності діяльності не погіршився, зважаючи на зростання доходів від вкладень в ОВДП та депозити. За результатами кварталу страховики були прибутковими. Поступово відновлювалося кредитування населення фінкомпаніями, також зростали обсяги факторингових та лізингових операцій. Діяльність ломбардів пожвавилася: зросли обсяги кредитів, підвищилися доходи а діяльність стала прибутковою. Сектор кредитних спілок надалі стагнував: обсяг активів і кредитний портфель зменшувалися, сегмент учергове був збитковим.

Структура та проникнення сектору

У I кварталі кількість надавачів небанківських фінансових послуг знову скоротилася: із Реєстру вилучено 79 фінансових компаній, 12 ломбардів, дев'ять ЮО-лізингодавців, шість страховиків і п'ять кредитних спілок. Більшість фінустанов залишили ринок, добровільно відмовившись від ліцензій. Вперше із серпня 2022 року була зареєстрована одна фінансова компанія.

Упродовж I кварталу 19 фінансових компаній та один страховик добровільно відмовилися від частини ліцензій. За рішенням регулятора анульовано частину ліцензій чотирьом фінансовим компаніям і чотирьом страховикам. Після усунення виявлених порушень поновлено дію ліцензій низці фінансових компаній, ЮО-лізингодавців та ломбардів.

У I кварталі обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг у цілому збільшилися на 3.5%. Нарощували обсяги активів фінансові компанії – не зважаючи на суттєве скорочення кількості установ – та ломбарди. Натомість активи страховиків за квартал дещо зменшилися, а сегмент кредитних спілок втрачав активи вже п'ятий квартал поспіль. Загалом частка НБФУ в активах фінансового сектору, нагляд за якими здійснює НБУ, за першу чверть 2023 року зросла до 12%.

Страховики

У I кварталі обсяг активів страховиків життя зріс, а ризикових – зменшився, через вихід з ринку шести страхових компаній.

Премії страхування життя традиційно для I кварталу зменшилися порівняно із попереднім періодом – на 15%. Вони також залишилися нижчими на 13% відносно I кварталу 2022 року, тож сегмент ще не відновився. Водночас виплати страховиків життя зросли на 8% за квартал та на 65% порівняно з I кварталом 2022 року. Відношення виплат до премій у сегменті страхування

життя зростає вже п'ятий квартал поспіль і досягло рекордного значення за останніх п'ять років.

Обсяги валових премій ризикового страхування зменшилися на 6% за квартал, однак зросли на 7% порівняно з I кварталом 2022 року. Виплати зросли на 9% за квартал та на 17% за рік. Відношення виплат до премій повернулося на рівень показників 2021 року.

У I кварталі скоротилися надходження страхових премій за основними видами: КАСКО, ОСЦПВ, страхування життя. Натомість за рештою видів страхування доходи переважно зростали. Зокрема, обсяг премій “Зеленої картки” майже не змінився за квартал, проте зріс більш ніж удвічі порівняно з I кварталом попереднього року. Водночас виплати за “Зеленою картою” збільшилися майже вдвічі за перші три місяці року та більш ніж у п'ять разів порівняно з I кварталом попереднього року. Загалом авто- (КАСКО, ОСЦПВ і “Зелена картка”) та особисте страхування (медичне, життя) незмінно формують переважну частку ринку за преміями та виплатами.

Відновлення можливості здійснювати платежі за перестрахованням з нерезидентами наблизило обсяги премій, переданих у перестраховання нерезидентам, до довоєнного рівня. Внутрішнє перестраховання майже припинилося.

Коефіцієнти збитковості видів страхування змінювалися різноспрямовано. Для обов'язкового страхування показник зріс (погіршився) до 46% у результаті пожвавлення виплат та збільшення резервів збитків. Коефіцієнт збитковості добровільного страхування залишився майже незмінним на рівні 41%. Компанії продовжили поступове зменшення резервів збитків за добровільними видами, розпочате у попередньому кварталі. Загальний коефіцієнт збитковості страховиків залишився на рівні 43%.

Комбінований коефіцієнт дещо збільшився (погіршився) у I кварталі до 94%. На це вплинув високий рівень адміністративних витрат страховиків та збільшення витрат на укладання та пролонгацію договорів перестраховування (на 16% до попереднього кварталу та майже вдвічі до I кварталу попереднього року).

Доходи від інвестицій ризикових страховиків надалі збільшувались і становили 690 млн грн у I кварталі (+14% до попереднього кварталу). Їхню більшу частину становлять доходи від вкладень у депозити. Таке збільшення інвестиційних доходів дало змогу втримати коефіцієнт ефективності діяльності на рівні 87%.

Інвестиційні доходи страховиків життя зросли на 9% порівняно з попереднім кварталом. Останні кілька кварталів компанії поступово збільшують частку депозитів у своїх портфелях. Тому доходи від депозитів майже зрівнялись із зиском від вкладень в ОВДП.

Ризикові страховики отримали за результатами кварталу прибуток, співмірний з попередніми роками, та досягли рентабельності капіталу на рівні 3%. Страховики життя продемонстрували рекордну за останні роки рентабельність капіталу (10%) внаслідок зменшення операційних витрат та зростання інвестиційних доходів.

Станом на 1 квітня 2023 року хоча б один із нормативів платоспроможності та достатності капіталу й ризиковості операцій порушували дев'ять страховиків (сім – станом на 1 січня 2023). Частка порушників нормативів у активах зросла до 1.5%.

Кредитні спілки

Упродовж I кварталу активи кредитних спілок скорочувалися, хоч і повільніше, ніж в останні пів року. Швидше – у тих установ, що залучають депозити.

Обсяг нових кредитів зріс на 12% порівняно з попереднім кварталом переважно через різке збільшення обсягу позик приватним селянським господарствам. Однак це не зупинило загального скорочення кредитного портфеля, що за результатами I кварталу знизився на 3%. Значною залишається частка непрацюючих позик – 32%.

Операційні доходи, зокрема чистий процентний дохід від операцій з членами кредитної спілки, знизилися більш ніж на третину порівняно з I кварталом попереднього року та на 17% порівняно з попереднім кварталом. Крім скорочення портфеля, тривало зниження середніх процентних ставок за всіма видами позик. Адміністративні витрати також скорочувалися, однак повільніше. Тож співвідношення операційних витрат й операційних доходів зросло на 18 в. п. до 91%. Помірного операційного прибутку не вистачало для покриття сформованих резервів під кредитні збитки. Тож у сегменті зафіксовано чистий збиток.

Обсяги основних видів залучених кредитними спілками коштів надалі знижувалися: додаткових пайових внесків – на 6%, депозитів – на 5%. З огляду на збитки скоротився і капітал.

Кількість установ – порушників нормативу достатності капіталу – станом на 1 квітня 2023 року становила 12 установ, це на одну установу менше, ніж на початок року. Ще дві спілки працюють із близькими до граничного рівня показниками достатності капіталу.

Фінансові компанії та ломбарди

Попри суттєве скорочення кількості установ, обсяг активів сегмента в I кварталі зріс. Третій квартал поспіль триває відновлення обсягів наданих фінансових послуг, проте вони все ще не досягли довоєнних рівнів.

Фінансові компанії нарощують кредитування населення: обсяги роздрібних позик зростають три квартали поспіль, зокрема в I кварталі – на 37%. Проте це на п'яту частину менше, ніж у I кварталі 2022 року.

Упродовж I кварталу на третину збільшилися обсяги факторингових операцій. Операції фінансового лізингу зросли майже на 40% та, як і раніше, здебільшого забезпечувалися ЮО-лізингодавцями. Лізингові угоди укладалися переважно на придбання вантажних авто, менше – легкових та сільськогосподарської техніки.

У результаті, за підсумками першої чверті 2023 року окремі фінансові компанії отримали прибуток.

Сектор ломбардів показав ознаки відновлення. Обсяги активів та нових кредитів у I кварталі збільшилися, хоча капітал досі перебував на низькому рівні. Процентні доходи та доходи від реалізації майна ломбардів дещо збільшилися. Це дало змогу отримати прибуток.

Перспективи та ризики

Трохи більше місяця залишається до набуття чинності новими вимогами до переліку прийнятних активів страховиків. Із 30 червня 2023 року НБУ під час оцінки дотримання нормативів не враховуватиме менш ліквідні активи, як-от земельні ділянки, а для ризикових страховиків – житлову нерухомість. Для продовження роботи страховики мають своєчасно привести свою діяльність у відповідність до нових вимог.

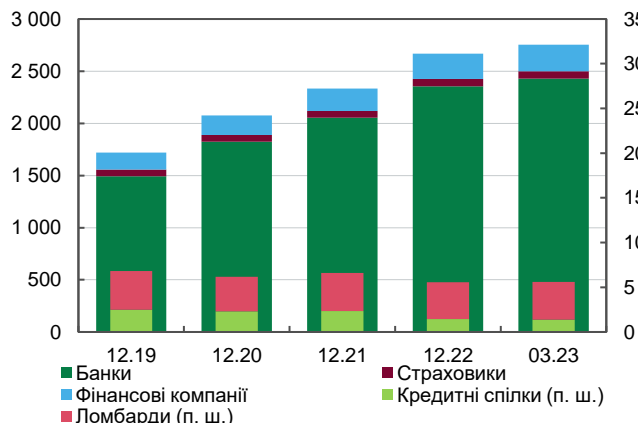
Також НБУ актуалізував процедури нагляду за надавачами небанківських фінансових послуг. А саме оновлено: критерії оцінювання ступеня ризику діяльності учасників ринку; порядок здійснення контролю та строків надання інформації про зміни у структурі власності; процедури безвізного нагляду та інспекційних перевірок.

Учасникам небанківського фінансового ринку надалі потрібно вдосконалювати практику відповідального кредитування з дотриманням законодавства у сфері захисту прав споживачів. Розпочалося громадське обговорення змін до порядку інформування кредитором споживачів про умови позик. Також триває обговорення змін до порядку укладання кредитних договорів. Разом з тим, щоб не допустити надмірного зростання боргового навантаження на позичальників в умовах економічного спаду та війни, НБУ ініціював обмеження граничних розмірів процентних ставок для мікрокредитів. А саме пропонується, щоб максимальний розмір реальної денної процентної ставки не перевищував 0.8% на день.

Структура та проникнення сектору

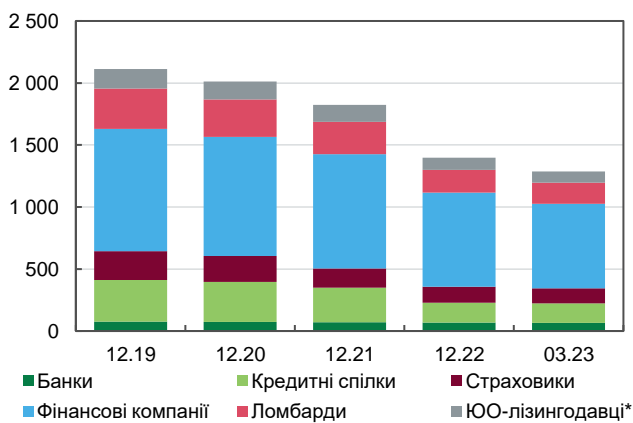
У I кварталі обсяги активів фінансових компаній і ломбардів дещо зросли, страховиків – незначно знизилися, а кредитних спілок – зменшувалися вже п'ятий квартал поспіль. Кількість установ у Реєстрі скоротилася на 112, переважно фінансових компаній та ломбардів. У I кварталі було зареєстровано одну фінансову компанію.

Графік 1. Структура активів фінансового сектору*, млрд грн

* Звітність надавачів небанківських фінансових послуг станом на 8 травня 2023 року.

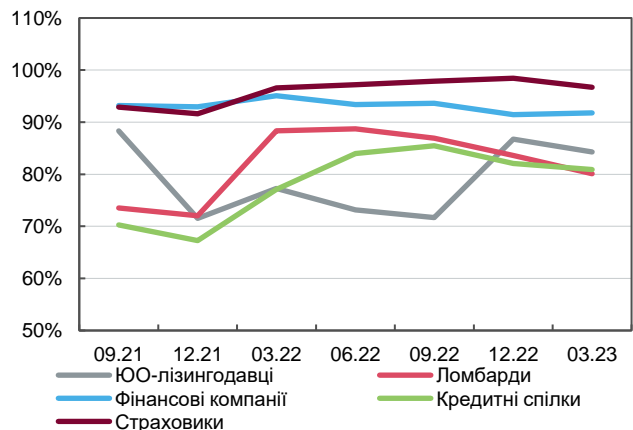
Графік 2. Кількість надавачів фінансових послуг

* ЮО-лізингодавці не є фінансовими компаніями, однак мають право надавати послуги з фінансового лізингу.

У I кварталі стан звітності особливо не змінився. Частка фінкомпаній, що звітують, суттєво зросла після виключення з Реєстру неактивних компаній.

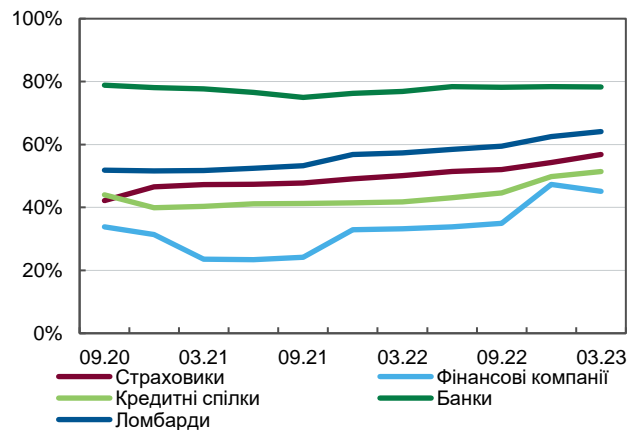
Графік 3. Фінансові установи, що подали звітність, частка від кількості установ, що внесені до Реєстру*

* Звітність надавачів небанківських фінансових послуг станом на 8 травня 2023 року.

Від початку повномасштабної війни концентрація всіх сегментів надавачів небанківських фінансових послуг зросла.

Графік 4. Частка активів десяти найбільших установ у сегментах

У I кварталі обсяг активів банків зростає співмірно з обсягом активів надавачів небанківських фінансових послуг. Загальна частка НБФУ в активах фінансового сектору підвищується два квартали поспіль та становить 12% станом на 31 березня 2023 року.

Таблиця. Фінансові установи, регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України*

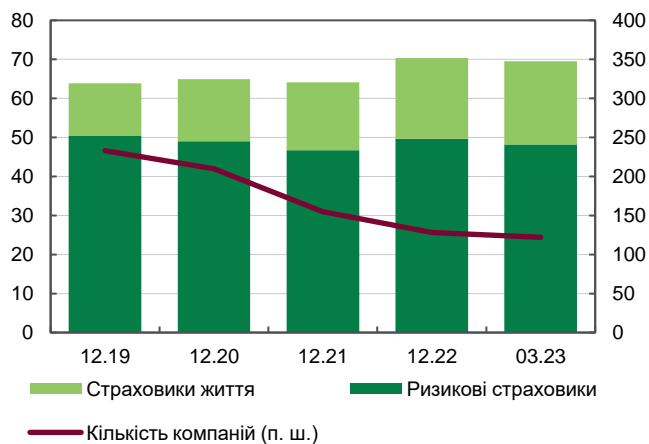
		2019	2020	2021	2022	03.2023	Зміна за I квартал
Страховики	Активи, млн грн	63 867	64 903	64 209	70 298	69 546	-1.1%
	Кількість	233	210	155	128	122	-6
Кредитні спілки	Активи, млн грн	2 502	2 317	2 330	1 449	1 380	-4.7%
	Кількість	337	322	278	162	157	-5
Фінансові компанії	Активи, млн грн	162 197	186 572	216 407	243 997	255 988	4.9%
	Кількість	986	960	922	760	682	-78
Ломбарди	Активи, млн грн	4 265	3 854	4 289	4 101	4 234	3.2%
	Кількість	324	302	261	183	171	-12
Банки	Активи, млн грн	1 493 298	1 822 841	2 053 232	2 353 939	2 429 610	3.2%
	Кількість	75	73	71	67	65	-2

* Разом зі звітністю за I квартал 2023 року НБФУ мали змогу уточнити дані звітності за IV квартал 2021 року, I–IV квартали 2022 року. Через це відбулися ретроспективні уточнення окремих показників, зокрема розміру активів. Звітність надавачів небанківських фінансових послуг станом на 8 травня 2023 року.

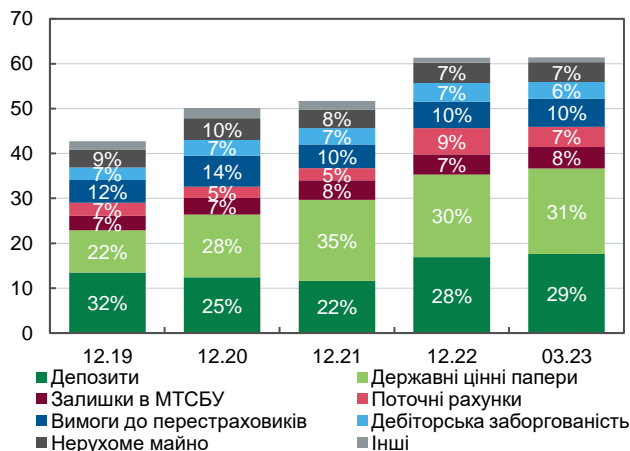
Страховики

Обсяги активів страховиків життя зросли на 4%, а ризикових – скорочувалися третій квартал поспіль. Обсяги депозитів та державних цінних паперів разом сягнули 60% прийнятних активів.

Графік 5. Обсяг активів страховиків та їхня кількість, млрд грн

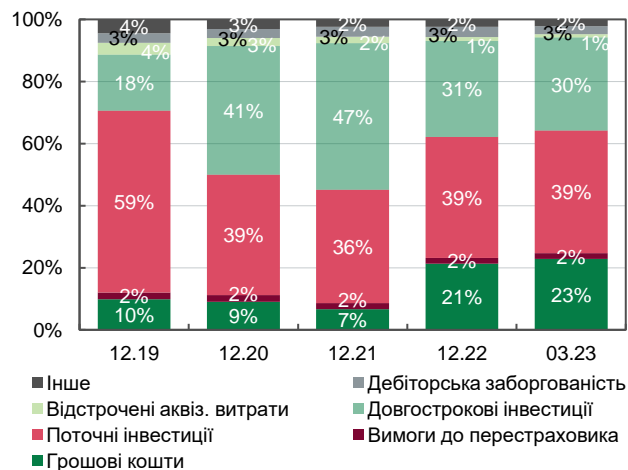

Графік 6. Структура прийнятних активів на покриття резервів страховиків, млрд грн

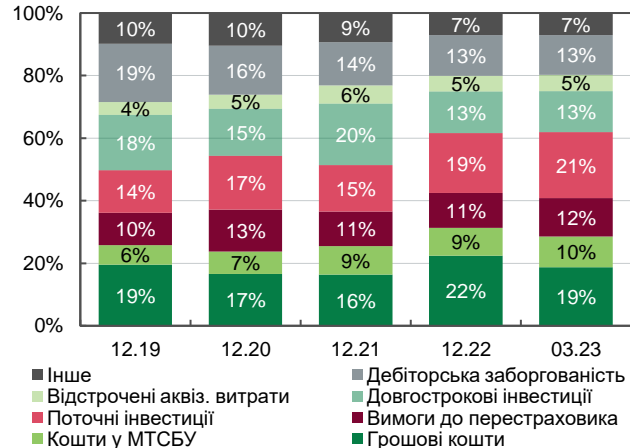

Частка грошових коштів страховиків життя сягнула 23%. Частка поточних інвестицій ризикових страховиків зростає внаслідок зменшення грошових коштів.

Графік 6. Структура активів страховиків життя на 01.04.2023

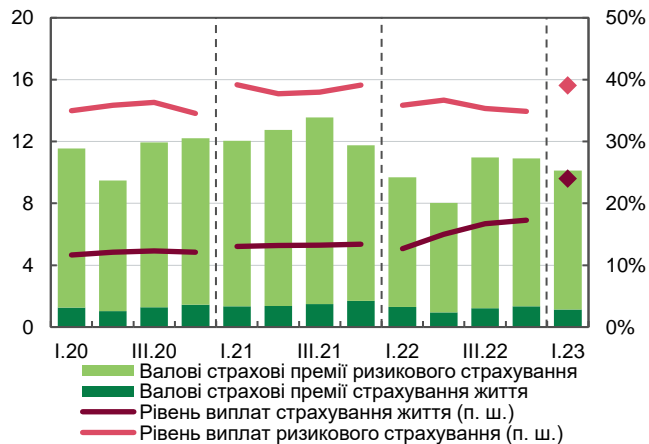

Графік 7. Структура активів ризикових страховиків на 01.04.2023

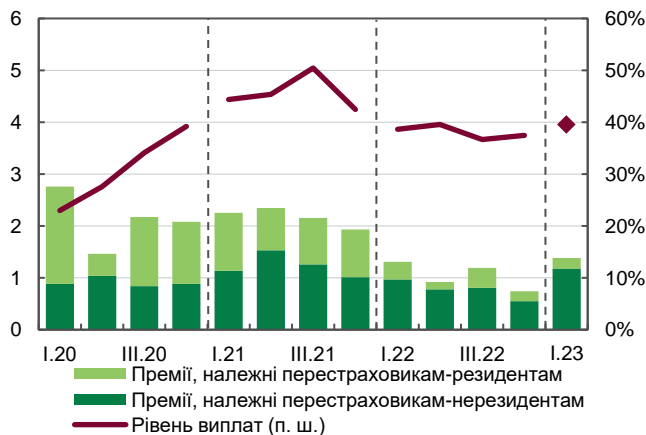
Обсяги валових страхових премій страхування життя за квартал зменшилися на 15%, а ризикового – лише на 6%. Виплати обох видів, навпаки, зросли на близько 9%.

Графік 9. Премії та рівень виплат за видами страхування, млрд грн

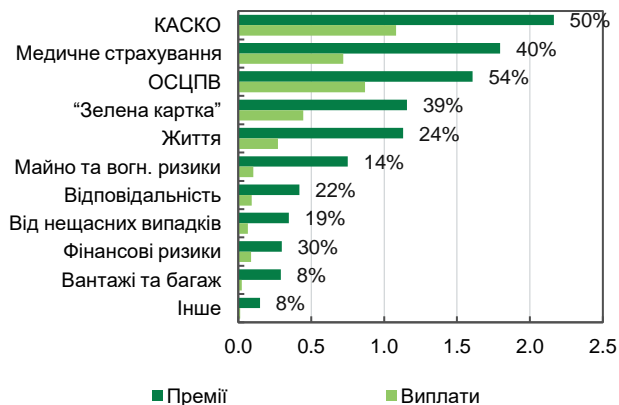
Обсяг валових перестрахових премій, сплачених нерезидентам, збільшився більш ніж удвічі за квартал, а виплати зросли на 30%.

Графік 10. Премії, належні перестраховикам, та рівень виплат, млрд грн

Особисте та автостраховання залишаються найбільшими за часткою премій та виплат видами страхування.

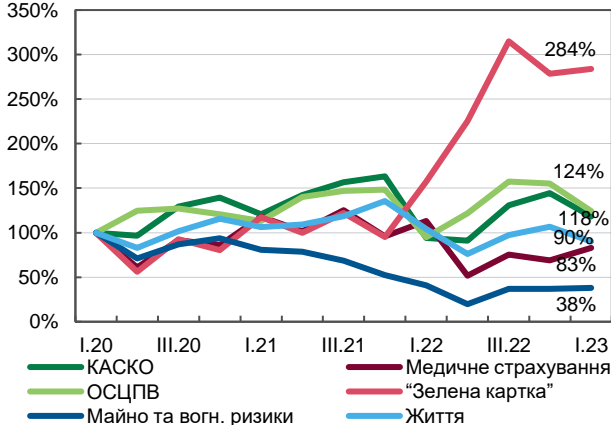
Графік 11. Страхові премії та виплати за найпоширенішими видами страхування за I квартал 2023 року, млрд грн

Значення у відсотках показує рівень виплат відповідного виду.

Обсяг премій "Зеленої картки" зріс більш ніж у три рази за час повномасштабного вторгнення.

Графік 12. Страхові премії за найбільшими видами страхування, I квартал 2020 року = 100%

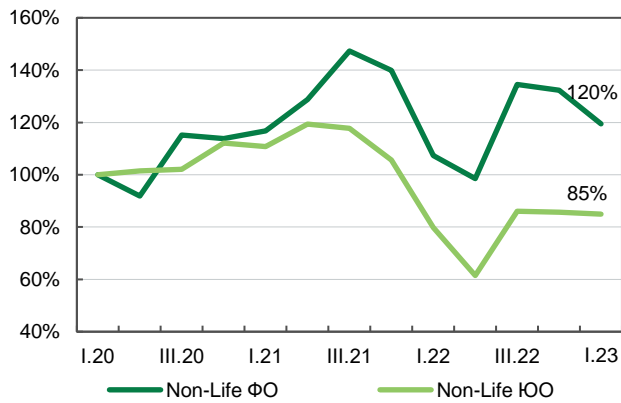

У I кварталі обсяг премій ризикового страхування від фізичних осіб зменшився на 9%, а від юридичних осіб майже не змінився.

Графік 13. Валові страхові премії за видами страхування (без вхідного перестраховання), I квартал 2020 року = 100%

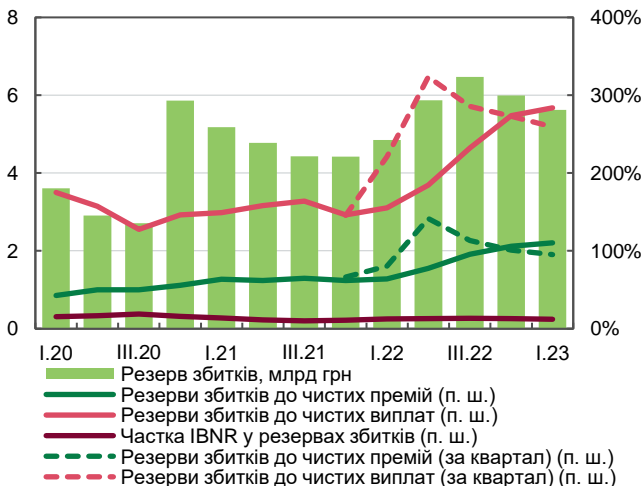

Графік 14. Валові премії ризикового страхування за типами страхувальників, I квартал 2020 року = 100%

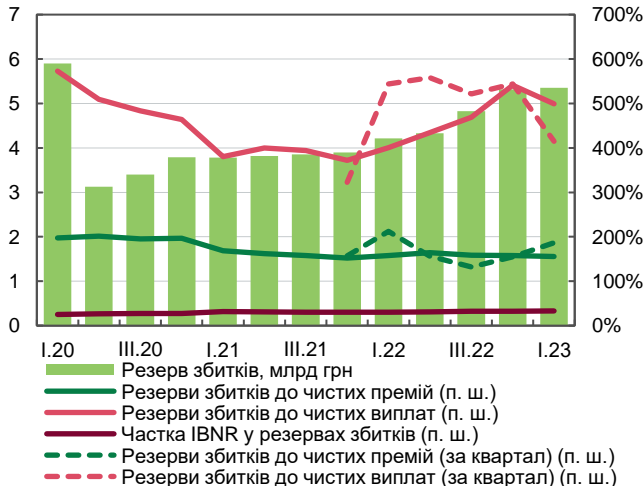
Резерви збитків за добровільними видами страхування надалі зменшувалися, за обов'язковими – залишилися майже незмінними. Коефіцієнти резервування залишаються на історично високих рівнях.

Графік 15. Коефіцієнти резервування* добровільного страхування

* Коефіцієнти резервування розраховані в річному вимірі.

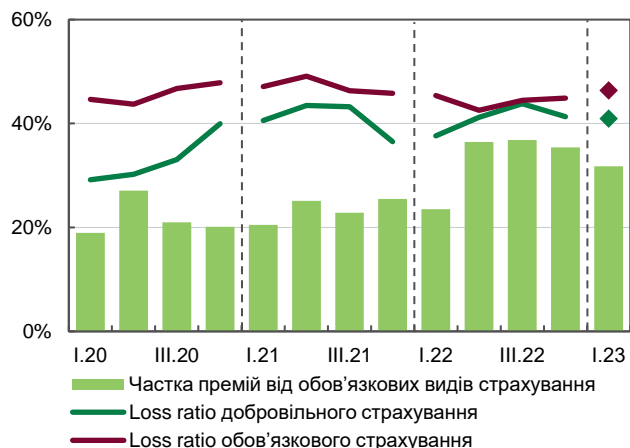
Графік 16. Коефіцієнти резервування* обов'язкового страхування

* Коефіцієнти резервування розраховані в річному вимірі.

Частка премій від обов'язкових видів страхування помітно зменшилася за квартал, коефіцієнт збитковості обов'язкових видів страхування дещо зріс (погіршився). Коефіцієнт збитковості добровільних видів страхування майже не змінився. "Зелена картка" надалі має найбільший коефіцієнт збитковості серед видів страхування.

Графік 17. Частка премій з обов'язкового страхування та коефіцієнти збитковості (loss ratio) ризикового страхування

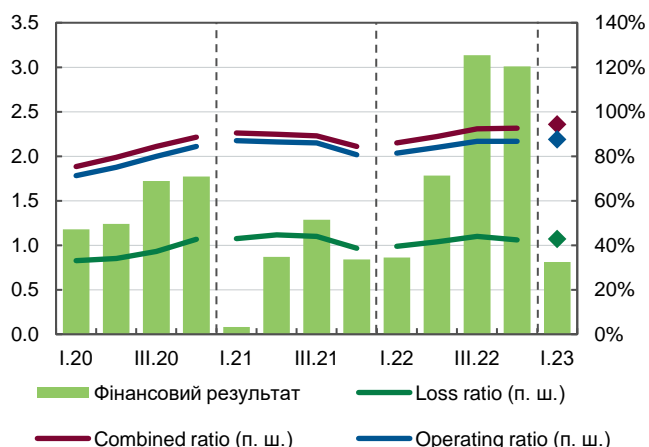

Графік 18. Коефіцієнти збитковості (loss ratio) окремих видів страхування в річному вимірі

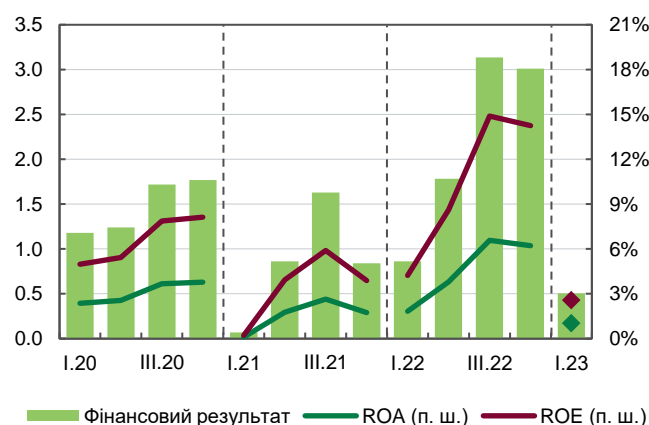

Коефіцієнти операційної ефективності ризикових страховиків у бруто вимірі погіршуються з початку повномасштабного вторгнення. Найбільше зріс (погіршився) за квартал комбінований коефіцієнт – до 94%. Проте за результатами кварталу страховики отримали прибуток, співмірний з попередніми роками.

Графік 19. Фінансовий результат наростаючим підсумком і показники операційної діяльності ризикових страховиків, млрд грн

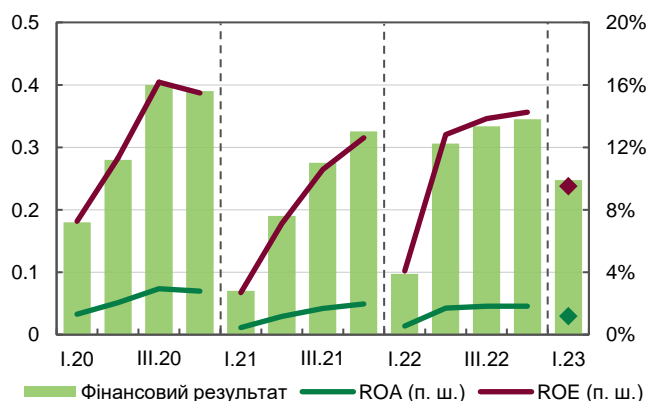

Графік 20. Фінансовий результат наростаючим підсумком і прибутковість ризикових страховиків, млрд грн

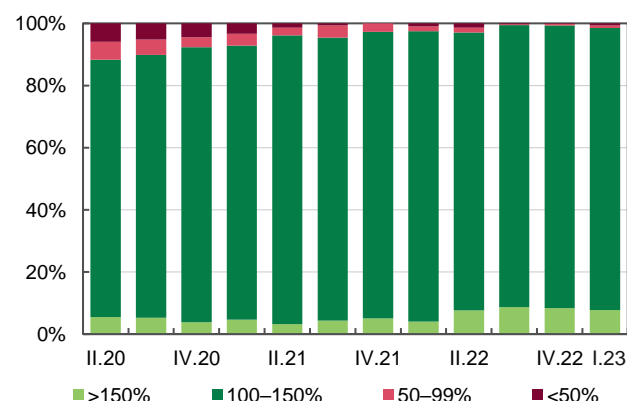
Страховики життя отримали значний прибуток у I кварталі та зафіксували рентабельність капіталу на рівні 10%.

Графік 21. Фінансовий результат наростаючим підсумком і прибутковість страховиків життя, млрд грн

Кількість порушників вимог до платоспроможності та достатності капіталу зросла з 7 до 9, а їхня частка в активах з 0,6% до 1,5% протягом кварталу.

Графік 22. Розподіл активів страховиків за співвідношенням прийнятих активів та нормативного запасу платоспроможності

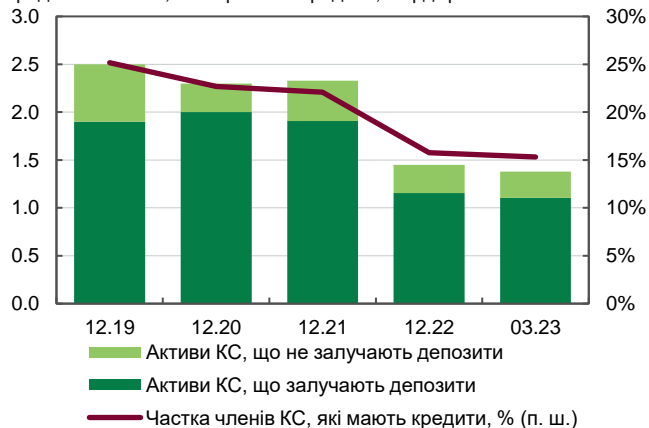

* Графік побудовано на основі даних 119 компаній.

Кредитні спілки

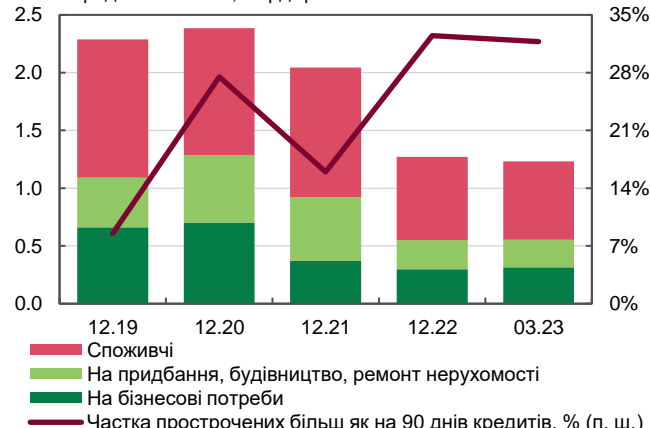
Активи кредитних спілок зменшилися на 5% за квартал. П'ята частина діючих кредитних спілок не залучає депозитів. Частка членів кредитних спілок, які мають кредити, зменшилася до 15%.

Графік 23. Загальні активи кредитних спілок та частка членів кредитних спілок, які отримали кредити, млрд грн

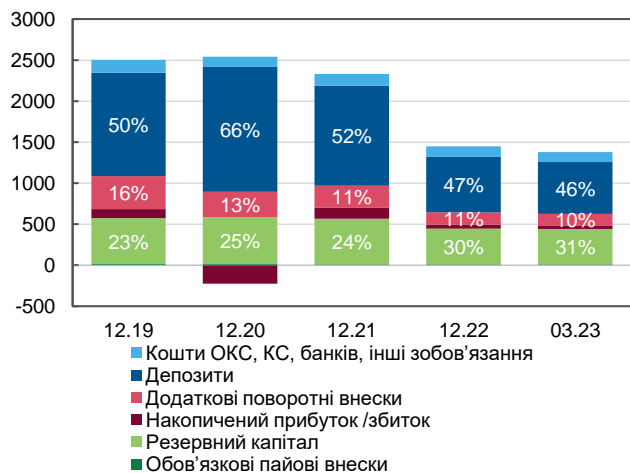
Кредитний портфель зменшився за квартал на 3%. Заявлена якість кредитів залишається незмінною зі значною часткою (32%) прострочених сум на понад 90 днів.

Графік 24. Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок, млрд грн

Триває зменшення обсягів усіх складових фондування. З огляду на швидше скорочення інших складових частка резервного капіталу в пасивах і далі зростає.

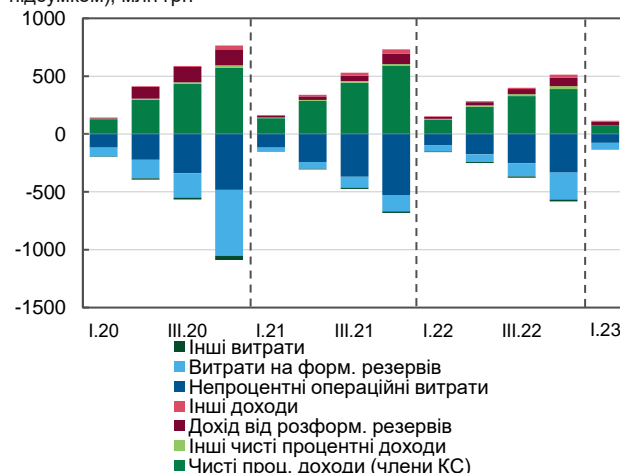
Графік 25. Зобов'язання та власний капітал, млн грн

Значення у відсотках на графіку показує частку складових у структурі фондування.

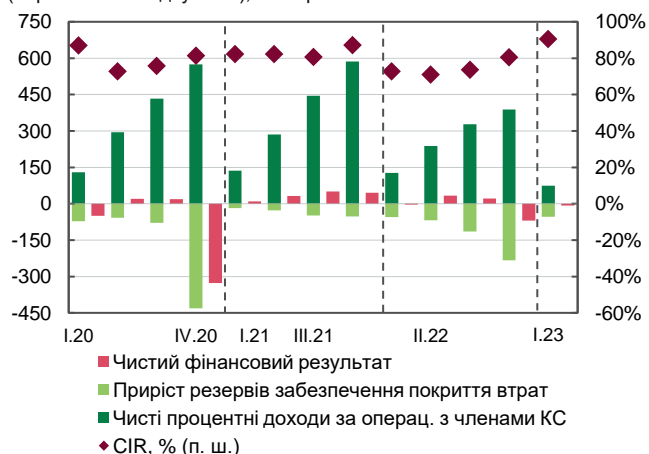
У I кварталі значно зменшилися чисті процентні доходи за операціями з членами спілок. Витрати на операційну діяльність та формування резервів також знизилися, однак повільніше.

Графік 26. Доходи та витрати кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

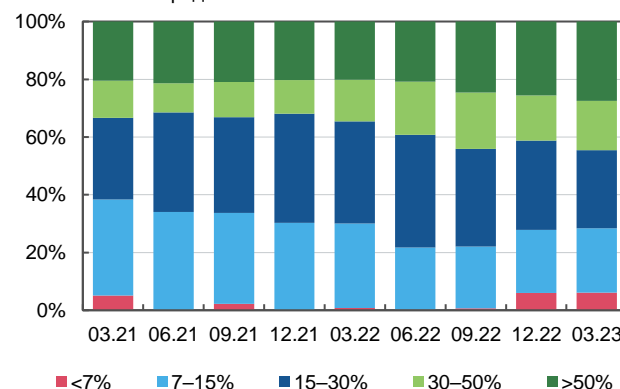
У I кварталі значно знизилась операційна ефективність кредитних спілок. Основний негативний вплив мало значне зниження операційних доходів.

Графік 27. Операційна ефективність діяльності кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

Станом на 1 квітня 2023 року кількість порушників мінімальних вимог до платоспроможності зростає втричі за рік та дещо зменшилася за квартал.

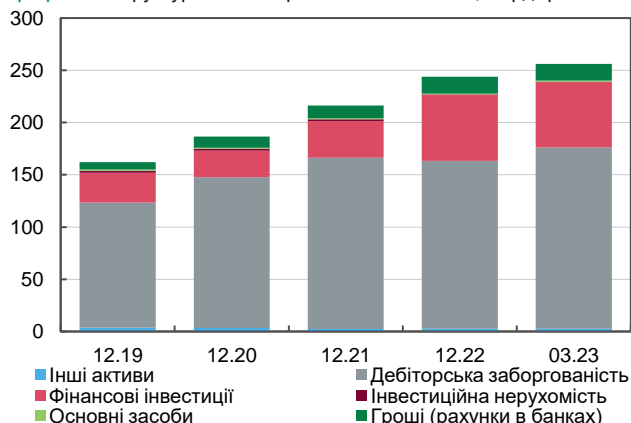
Графік 28. Розподіл нормативів достатності основного капіталу за часткою активів кредитних спілок

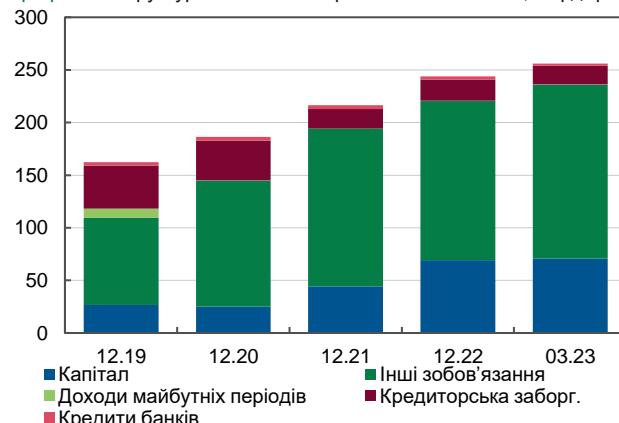
Фінансові компанії

У I кварталі обсяг активів фінансових компаній збільшився на 5% (+20% р/р), попри те, що 78 установ покинули ринок. Структура активів і зобов'язань не змінилася.

Графік 29. Структура активів фінансових компаній, млрд грн

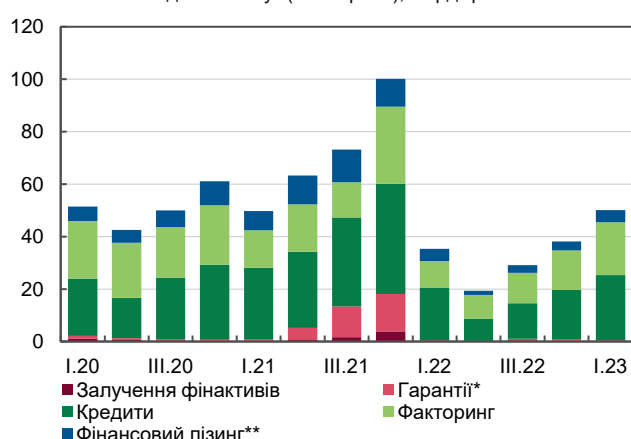

Графік 30. Структура зобов'язань фінансових компаній, млрд грн

У I кварталі обсяги всіх видів фінансових послуг, крім гарантій, зросли. Кредитування становило майже половину обсягу послуг, які надають фінансові компанії. Водночас обсяги кредитування зростають три квартали поспіль. Також зростали факторингові та лізингові операції. Майже всі обсяги фінансового лізингу забезпечували ЮО-лізингодавці. Попри поступове відновлення обсягів фінансових послуг, вони все ще залишаються значно нижчими, ніж до повномасштабної війни.

Графік 31. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг (за квартал), млрд грн

* До 01.07.2020 включає інформацію про гарантії та поручительства, починаючи з 01.07.2020 – виключно гарантії.
** ЮО-лізингодавці та фінансові компанії.

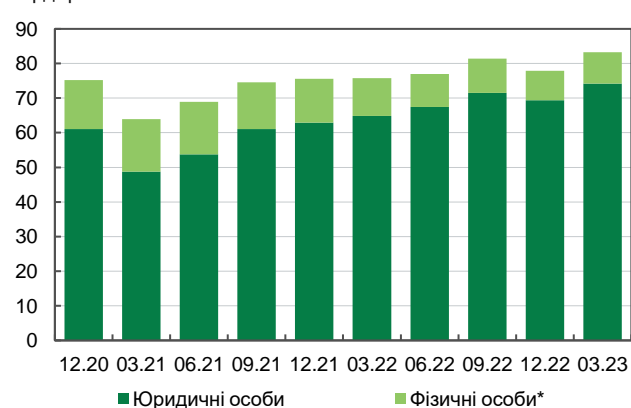
Графік 32. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг, IV квартал 2021 року = 100%

* До 01.07.2020 включає інформацію про гарантії та поручительства, починаючи з 01.07.2020 – виключно гарантії.
** ЮО-лізингодавці та фінансові компанії.

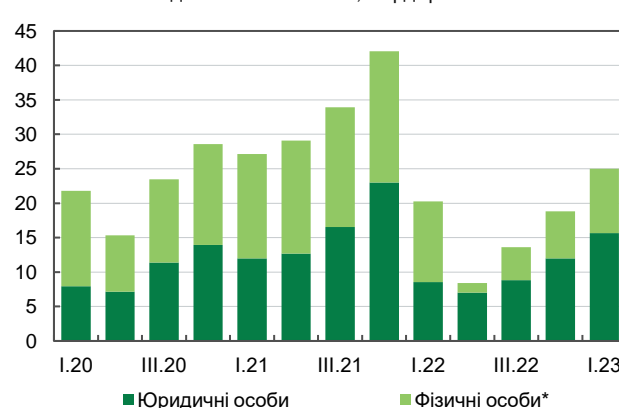
У I кварталі обсяг валового кредитного портфеля фінансових компаній збільшився на 7% (+10% р/р). Залишки за кредитами домогосподарствам зросли на 6% (-17% р/р), а корпораціям – на 7% (+14% р/р). Структура портфеля залишилася незмінною, з переважаннями позиками корпораціям. Зокрема, бізнес був основним отримувачем нових кредитів у I кварталі. Обсяги кредитування підприємств за квартал збільшилися на 30%, домогосподарств – на 37%.

Графік 33. Залишки валових кредитів фінансових компаній, млрд грн

* Включаючи ФОП.

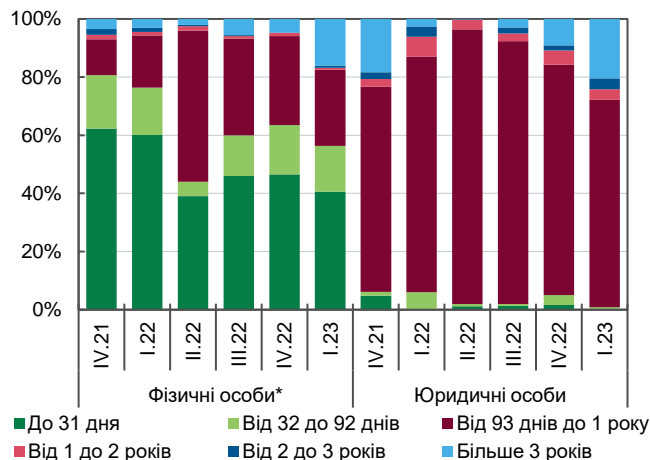
Графік 34. Обсяг наданих протягом кварталу кредитів фінансовими компаніями за видами позичальників, млрд грн

* Включаючи ФОП.

У I кварталі строковість нових кредитів дещо підвищилася: зросла частка позик, строком більше 3 років. Однак більшість кредитів населенню та бізнесу надавалася на коротші строки.

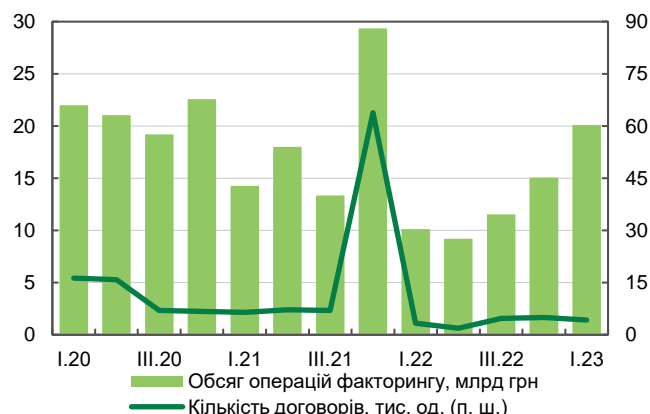
Графік 35. Структура кредитів, наданих упродовж кварталу фінансовими компаніями, за строковістю і типом клієнтів

* Включаючи ФОП.

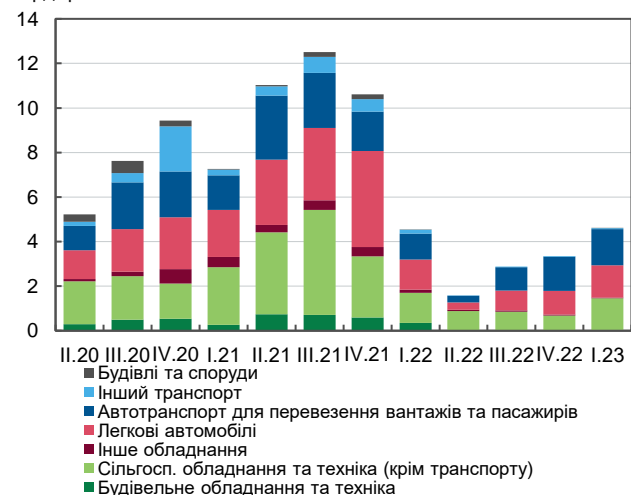
За квартал обсяг факторингових операцій зріс майже на третину.

Графік 36. Обсяг та кількість договорів факторингу

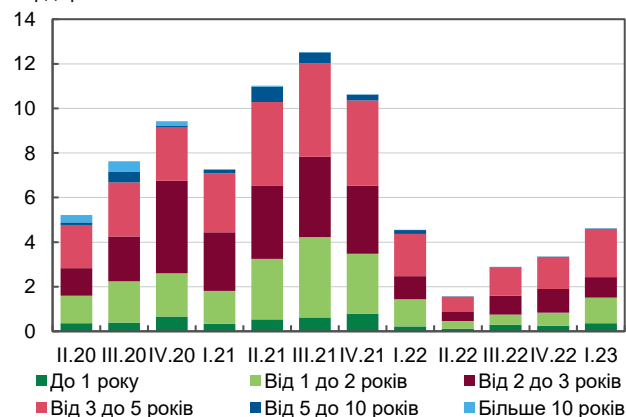
У I кварталі обсяг фінансового лізингу зріс на третину. Структура нових лізингових угод за останні три квартали майже не змінюється: майже всі договори уклалися стосовно придбання легкових, вантажних автомобілів та сільськогосподарської техніки.

Графік 37. Обсяг договорів фінансового лізингу за обладнанням, млрд грн

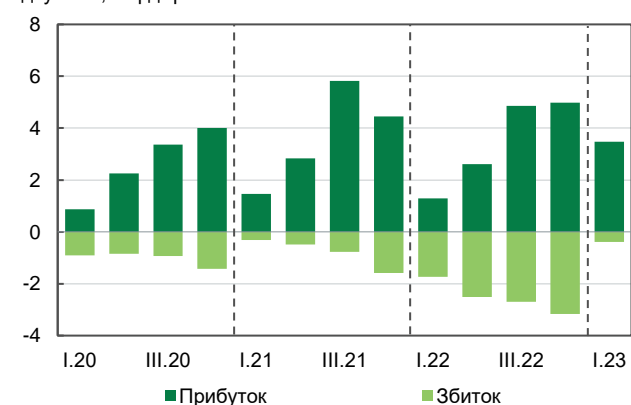
У I кварталі структура лізингових операцій за терміном дії суттєво не змінилася. Близько 92% угод були середньостроковими – від 1 до 5 років.

Графік 38. Обсяг договорів фінансового лізингу за терміном дії, млрд грн

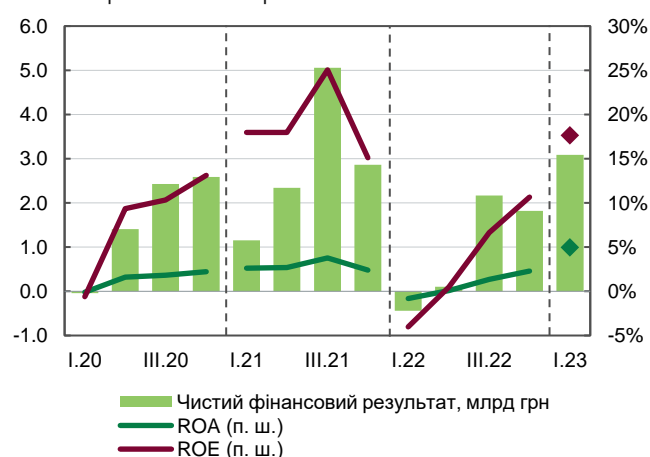

У I кварталі окремі фінансові компанії зафіксували рекордні прибутки порівняно з аналогічними періодами минулих років. Показники рентабельності виявилися вищими, ніж у довоєнні роки.

Графік 39. Фінансовий результат фінансових компаній наростаючим підсумком, млрд грн

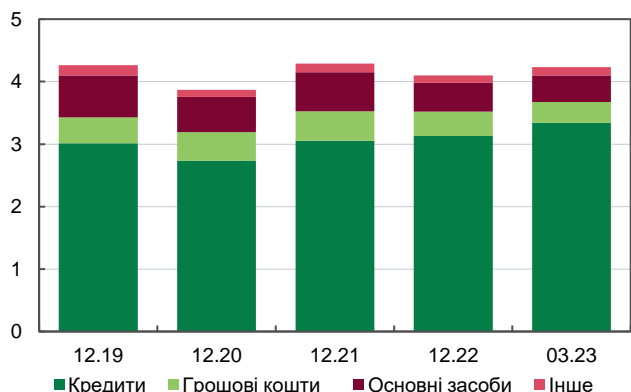
Графік 40. Фінансовий результат (наростаючим підсумком) та показники рентабельності фінансових компаній

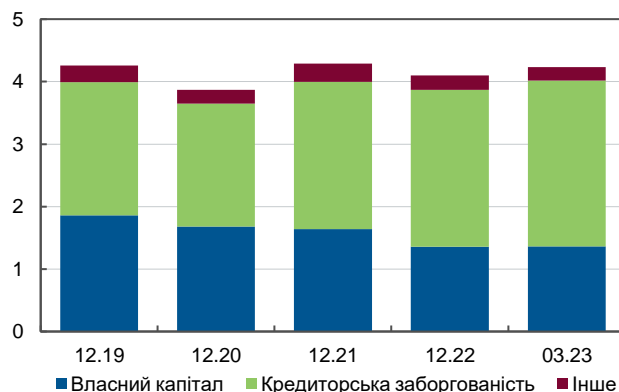
Ломбарди

У I кварталі обсяг активів ломбардів дещо збільшився. Обсяг кредитів зріс на 7%, основні засоби та грошові кошти зменшилися. Розмір власного капіталу ломбардів не змінився та перебував на найнижчому рівні за останні роки.

Графік 41. Структура активів ломбардів, млрд грн

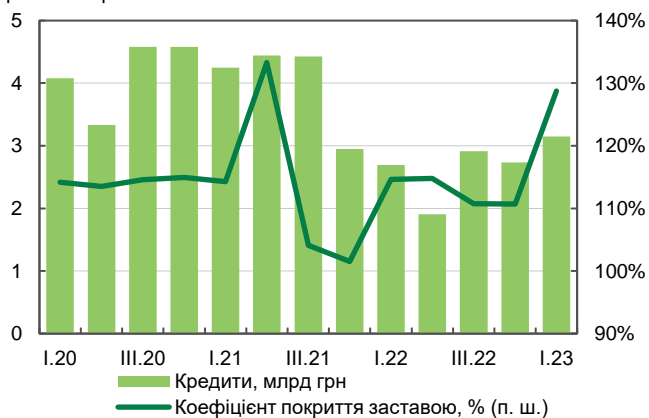

Графік 42. Структура пасивів ломбардів, млрд грн

Обсяг нових кредитів у I кварталі збільшився на 15%, проте є на чверть меншим у річному вимірі. Коефіцієнт покриття кредитів заставою збільшився до 129%. Структура наданих кредитів за видами застави не змінилася.

Графік 43. Обсяг наданих кредитів ломбардами (за квартал) та рівень покриття заставою

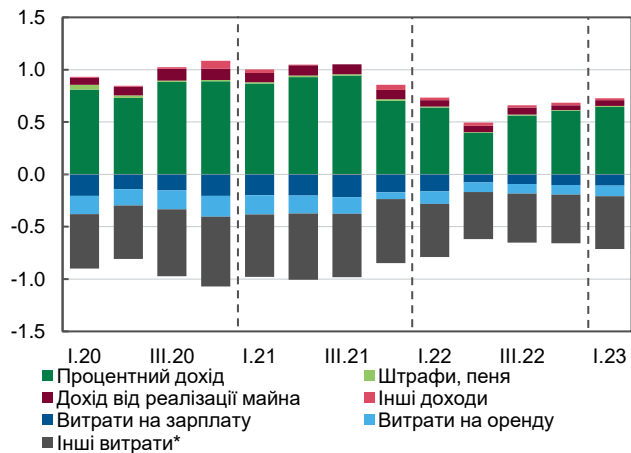
Графік 44. Структура обсягу наданих кредитів ломбардами за видами застави

Частка кредитів, заставою за якими є автомобілі, нерухомість та інші види активів, становить 0.58%.

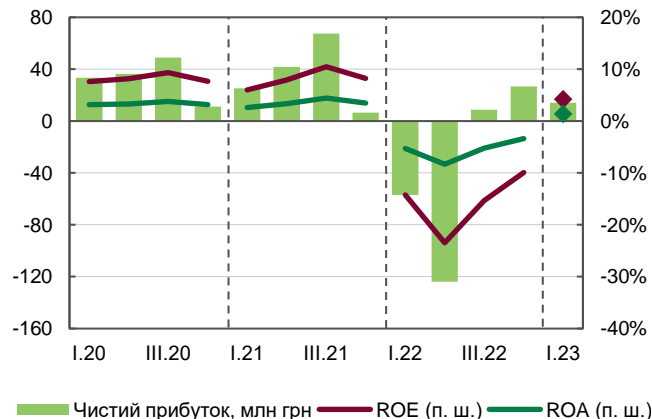
У I кварталі процентні доходи збільшилися на 6%. Також зросли доходи від реалізації майна. Тож ломбарди були прибутковими за результатами I кварталу. Показники рентабельності активів та капіталу вперше від початку повномасштабної війни набули позитивних значень.

Графік 45. Структура доходів та витрат ломбардів, млрд грн

* Уключають витрати, пов'язані з реалізацією та утриманням заставного майна.

Графік 46. Показники фінансової діяльності ломбардів

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше.

Огляд стосується небанківських фінансових установ, діяльність яких регулює Національний банк України, якщо не зазначено інше.

У розрахунку зміни показників страховиків за період враховуються дані страховиків, що було виключені з Реєстру, до періоду, в якому відбулося таке виключення.

Разом із поданням звітності за I квартал 2023 року небанківські фінансові установи коригували звітні показники на вимогу регулятора чи звітували за попередні періоди (зокрема IV квартал 2021 року, I–IV квартали 2022 року). **Огляд підготовлено на основі інформації фінансових установ, що подали відповідну звітність до Національного банку України станом на 8 травня 2023 року.**

До вибірки належать установи, платоспроможні на кожну звітну дату, що надали звітність, якщо не зазначено інше.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

КАСКО	Страхування наземного транспорту (крім залізничного)
КС	Кредитна спілка
МТСБУ	Моторне (транспортне) страхове бюро України
НБУ	Національний банк України
НБФУ	Небанківські фінансові установи
ОВДП	Облігація внутрішньої державної позики
ОКС	Об'єднана кредитна спілка
ОСЦПВ	Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів
Реєстр	Державний реєстр фінансових установ
Ризикові страховики	Страховики, які займаються видами страхування іншими, ніж страхування життя
Рівень виплат	Співвідношення виплат і премій за чотири квартали, що передують даті оцінки
Страховики життя	Страховики, які займаються страхуванням життя
Фінкомпанії	Фінансові компанії
ФО	Фізичні особи
ФОП	Фізичні особи-підприємці
ЮО	Юридичні особи
ЮО-лізингодавець	Юридична особа, без статусу фінансової установи, яка може надавати лише одну фінансову послугу – фінансовий лізинг. Можуть здійснювати іншу господарську діяльність (наприклад, оперативний лізинг)
CIR	Cost-to-Income Ratio. Співвідношення операційних витрат і операційних доходів
Combined ratio, комбінований коефіцієнт	Loss ratio, що збільшене на співвідношення операційних витрат і премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
IBNR	Incurred but not reported. Резерв збитків, які виникли, але не заявлені
Investment income ratio, коефіцієнт інвестиційного доходу	Співвідношення інвестиційного доходу і премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
Loss ratio, коефіцієнт збитковості	Співвідношення виплат, скоригованих на зміну резервів збитків, витрат на врегулювання та премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
Operating ratio, коефіцієнт ефективності діяльності	Combined ratio, що зменшене на співвідношення інвестиційних доходів і премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
ROA	Return on assets. Рентабельність активів
ROE	Return on equity. Рентабельність власного капіталу
в. п.	Відсотковий пункт
грн	Гривня
кв.	Квартал
млн	Мільйон
млрд	Мільярд
п. ш.	Права шкала
р/р	Порівняно з аналогічною датою/аналогічним періодом попереднього року
тис.	Тисяча